

ONDERSTEUNING TOERISME EN RECREATIE

1

→ WAAR WILLEN WE NAAR TOE?

Voor een duurzame ontwikkeling van een kustgebied, is het ondersteunen van toerisme en recreatie een hoofddoelstelling. Toerisme en recreatie vormen één van de belangrijke drijfveren voor de kust economie en moeten dus zodoende onderhouden worden. Maar intensief toerisme kan nefaste gevolgen hebben voor de natuur, cultuur en het menselijk kapitaal. Volgens het Beleidsplan toerisme en recreatie aan de kust moet er voor het ondersteunen van duurzame ontwikkeling aandacht uitgaan naar:

- de instandhouding en het herstel van het basiskapitaal van het kusttoerisme zoals het kustecosysteem, het cultureel erfgoed en de open ruimte.
- een toeristisch aanbod dat zowel sociaal als fysiek toegankelijk is voor iedereen.
- een toeristische en recreatieve mobiliteit met aandacht voor het gebruik van openbaar vervoer en de zachte manieren van verplaatsing.

→ WAAR STAAN WE VANDAAG DE DAG?

De kust vormt al sinds de jaren '50 het recreatiegebied bij uitstek van Vlamingen en Belgen maar ook veel Duitse en Nederlandse toeristen vinden de weg naar onze kust. De belangrijkste knelpunten die gepaard gaan met toerisme zijn ondertussen bekend: stijgende grondprijzen, verkeersopstoppen, beperkt aantal parkeerplaatsen, grote hoeveelheden restafval, laag aanbod van eengezinswoningen (al dan niet betaalbaar)...

Een belangrijke oorzaak van het mobiliteitsprobleem is het gebruik van de auto als belangrijkste vervoermiddel van en naar de kust. De traditionele topweekends en de zomermaanden lokken bij goed weer heel wat mensen richting kust met specifieke mobiliteitsproblemen zoals filevorming en saturatie van de autowegen tot gevolg. Niet alleen de files wekken ergernis op, ook parkeerproblemen, veroorzaakt door zowel dag- als verblijftoeristen, zorgen voor de nodige stresssituaties, ook bij de kustbewoners. Naast de leefbaarheidsproblematiek is er ook een milieuproblematiek door het intensieve verkeer.

Aan de kust is er een groeiende vraag naar tweede verblijven. Deze vraag oefent druk uit op de grondprijzen, op de hotels en kampeerterreinen en op de beschikbare open ruimte in de kustgemeentes. Het toenemende aantal tweede verblijven kan een effect hebben op de tewerkstelling in de toeristische sector. Hotels en kampeerverblijven zijn immers arbeidsintensieve logiesvormen. Ook de sfeer in de badplaatsen lijdt onder de leegstand van de tweede verblijven door het jaar.

Door de migratie van senioren naar de kust, vormen de ouderen een grote bevolkingsgroep voor wie toegankelijkheid belangrijk is om kwaliteitsvol te kunnen leven. Hun leefwereld wordt vaak beperkt door kleine obstakels. **Het globale toeristische kustproduct is onvoldoende aangepast, zowel in toegankelijkheid van informatie als in fysieke toegankelijkheid.**

→ WAT KUNNEN WE DOEN?

Om het mobiliteitsprobleem af te bouwen, is de verdere uitbouw van een kwaliteitsvol openbaar vervoerssysteem noodzakelijk. Reeds vele inspanningen zijn geleverd om het gebruik van het openbaar vervoer naar de kust te bevorderen, zoals reductietarieven voor wie ouder is dan 65 en het inleggen van toeristische treinen op topmomenten in het hoogseizoen. Betere voorzieningen voor treinreizigers zoals gratis fietsenverhuur en parkeermogelijkheden voor pendelaars bevorderen de kwaliteit van het openbaar vervoer. De kusttram vormt aan de kust een belangrijk aspect van het openbaar vervoerssysteem dat verder moet ontwikkeld worden. Ook in de toekomst moet er worden verder gewerkt aan een uitbreiding van de capaciteit van trein en tram, en het verder invoeren van reductietarieven en aantrekkelijke combitickets kan de juiste doelgroepen mobiliseren.

Het verder ontwikkelen en promoten van randparkeerterreinen is van belang. Deze moeten in eerste instantie het dagtoerisme opvangen en vermijden dat dit verkeer de badplaatsen al te zeer belast. Een duidelijke communicatie over het bestaan van deze parkeerterreinen naar dagtoeristen speelt hierbij ook een rol. Deze randparkings, die voorzien zijn van voldoende ondersteunende infrastructuur, sluiten vaak aan op het fietsnetwerk (park & ride). Toch moet er worden opgepast dat deze terreinen niet een volgende stap zijn in het verharding van de resterende openbare ruimte.

Oplossingen en maatregelen om de druk van de tweede verblijven te doen dalen, moeten gezocht worden op een regionaal niveau. Verder onderzoek naar de kenmerken van de tweede verblijven zoals de aard en mate van gebruik of kwaliteit is dan ook aangewezen. Samenwerking, het delen van kennis en overleg op het niveau van de regio kunnen tot een aantal concrete maatregelen leiden. Naast de overheden zullen ook de privépartners bij het overleg betrokken moeten worden.

Op lange termijn streven we naar een kusttoerisme dat toegankelijk is voor iedereen. Het is daarom niet enkel noodzakelijk dat de inrichting van logies of restaurants kindvriendelijk is en zich specifiek op senioren richt. Ook de toegankelijkheid op andere domeinen zoals openbaar vervoer, toeristische diensten en open ruimtes moeten binnen de kustzone merkbaar zijn. Het is noodzakelijk dat de inspanningen voor een betere toegankelijkheid kaderen in een geheel van maatregelen want geïsoleerde aanpassingen zijn nutteloze en onbruikbare investeringen. Investeerders die oog hebben voor toegankelijkheid, worden ondersteund via verschillende subsidieprogramma's.